

KERSTAVOND

VOORAF

Orgel
Liederen
Kerstklokken

WELKOM.

Lied
en woord

A.: Door het donker hier gekomen (1c.)

*t.: Sytze de Vries
m.: Willem Vogel*

*Wie u ook bent, wat u ook doet -
welkom vanavond hier
om met velen samen
tot jezelf te komen.*

A.: Door het donker hier gekomen (1c.)

*Wat u ook denkt, hoe u ook gelooft -
welkom vanavond hier
om in lied, woord en gebaar
je hart te luchten.*

A.: Door het donker hier gekomen (1c.)

*Wat u ook pleziert of benauwt -
welkom vanavond hier om
verder te reiken dan je komen kunt
en van een kind vertrouwen af te lezen.*

A.: Door het donker hier gekomen (1c.)

GEBED.

*Gij, vermoed
als bron van leven,
ziel in ieders bestaan*

*gehoord
als kloppend hart van alwat is
rode draad in ieders verhaal*

*gevoeld
als meelevend naaste
in ieders lief en leed -*

*Gij bent gezien
in een kind, dat geboren
uit de schoot van de aarde*

*onder ons heeft geleefd
in vol vertrouwen
en mateloos trouw*

*Jezus van Nazaret, U een zoon
ons een naaste geworden
voor nu en altijd.*

Amen.

EEN NIEUW BEGIN.

De stal loopt vol

A.: Als een ster in lichte luister (1c.)

*t.: Sytze de Vries
m.: Willem Vogel*

*In die dagen zal dit land, Amos 8
badend in luxe,
honger en dorsten -
niet naar water en brood
maar naar een woord van God.
Alle namaakgoden,
aangepaard en nagejaagd,
zullen vallen en vervagen
om nooit meer op te staan.*

Als een snaar aangeslagen
een riet aangeblazen
trilt een heimwee in mij
naar ik weet niet wie
ik weet niet wat.
(Peer Verhoeven)

A.: Als een ster in lichte luister (1c.) Schapen

*In die dagen gaan laarzen, Jesaja 2.35
knuppels, hoge petten en
epauletten in vlammen op.
Zwaarden worden ploegijzers
en speren sikkels.
Geen mens grijpt meer
naar wapens en niemand
pleegt nog geweld.*

Wie durft te zingen van vrede ?
Kinderen nog; de ouderen
zingen tegen beter weten in
naar een gedroomde verte
en blijven hopen omdat
het hart niet anders kan.
(Gabriël Smit)

A.: Als een ster in lichte luister (1c.) Os en ezel

*In die dagen vlijt de panter Jesaja 11
zich naast de geit,
kalf en leeuw grazen samen.
Koe en berin likken elkaar en
hun jongen ravotten wat af.
En een kind, een kind speelt
voor het hol van de slang.*

Iets aan een kind wil vliegen
zolang het leven mag;
iets heeft er altijd heimwee
naar de eeuwige dag.
Lachend en huilend heimwee
waar het nooit van geneest;
zo is het nu, zo zal het zijn
zo is het altijd geweest.
(Michel van der Plas)

A.: Als een ster in lichte luister (1c.) *Herders*

Uit Davids stam Jeremia23
wordt een kind geboren,
een rasechte herder, ware prins.
Naar recht en gerechtigheid
zal hij land en volk hoeden.
Vrede en vertrouwen brengt hij.
'Gods trouw' is zijn naam.

Maria, vrees niet. Lucas 2
Je brengt een kind ter wereld.
Noem het: 'Jezus, God redt'. *Maria Jozef*

Gaat u staan

JEZUS GEBOREN

Gezongen
met orgel

In die dagen werd een bevel uitgevaardigd door keizer Augustus dat er een volkstelling moest worden gehouden over heel de wereld. Deze volkstelling had plaats voordat Quirinus landvoogd van Syrie was. Allen gingen op reis om zich te melden, ieder naar zijn eigen stad. Ook Jozef ging op weg en omdat hij uit het huis en geslacht van David was, trok hij vanuit Nazaret in Galilea naar Judea toe; naar Bethlehem de stad van David, om zich daar te melden samen met Maria zijn vrouw die zwanger was. En terwijl zij in Bethlehem verbleven brak het uur aan dat zij bevallen moest. Zij bracht een zoon ter wereld, haar eerstgeborene; wikkelde hem in doeken en legde hem neer in een kribbe, omdat er voor hen geen plaats was in de herberg.

*Het kind
in de kribbe gelegd*

Nu waren er herders in de buurt, die nacht; in het open veld hielden zij de wacht bij hun kudde. Plotse-ling stond voor hun ogen een engel des Keren en de glorie des Heren omstraalde hen. Zij werden zeer bevreesd. Maar de engel sprak tot hen: 'Wees niet bevreesd, want ik verkondig u een grote vreugde die voor heel het volk bestemd is. Heden is u in de stad van David een redder geboren, de Heer de Messias. En dit zal u een teken zijn: Gij zult een pasgeboren kindje vinden, het is in doeken gewikkeld, het ligt in een kribbe.' Plotseling was de engel omringd door een schare van hemelse machten. Zij verheerlijkten God en zij riepen: 'Ere zij God in den hoge en vrede op aarde aan alle mensen van goede wil.' En het geschiedde, toen de engelen van hen waren weggevaren naar de hemel, dat de herders zongen met elkaar:

A.: Eer zij God in onze dagen; 2c.

*t.: W. Barnard
m.: J. Vermulst*

Gaat u zitten

OVERWEGING

*De enige weg voor onze tijd om te genezen
is de hoop opnieuw wekken, want hoop
is de hartspier van mens en samenleving ...
De hoop die niet put uit eigen waterput,
maar leeft van het vermoeden dat
ergens, hogerop, een bron moet zijn.'
(Godfried Danneels, 2000)*

De samenleving is sterk vercommercialiseerd, het leven geleidelijk tot op 't bot verzakelijkt, de godsdienst gedogmatiseerd tot wet en weet, de jaargetijden geëgaliseerd tot kleurloos aaneengeregen productie- en consumptiedagen en deze afgeplat tot besteedbare arbeidsuren . . . Wat is er gebleven van de eigen ziel van mens en gemeenschap, van seizoenen en natuur ? Alles is gemechaniseerd, geautomatiseerd en toch jachten en jagen de mensen nu meer dan ooit en leven velen van ons onder een veel grotere druk dan vroegere generaties die met vaak tijdrovende, zware handenarbeid het daagse werk - van was tot afwas - moesten doen. Komen mensen individueel en de samenleving als geheel nog aan hun diepe werkelijke zelf toe? In zo'n situatie waarin het leven vervlakt en van zichzelf vervreemdt, waarin rust ontbreekt en waarin voor velen 'mateloos' regelmaat wordt kan het niet anders dan dat er 'n crisis ontstaat, voor het oog een economische crisis, maar in de grond 'n noodsituatie van mens en samenleving - een toestand van vervlakking en vervreemding die dodelijk is voor de hartigheid van 't leven en die de hartelijkheid in ieders bestaan schaadt.

Maar hoe anders doen en zijn wij mensen hartje winter, in 'het holst van de natuur', wanneer Kerstmis met kou en duister in aantocht is.

*Als het gaat vriezen ontdooien wij, -
wordt het koud dan geven wij warmte af, -
van harde grond worden wij mild.*

*De vogels verstillen en wij worden zanglustig, -
boom en bloem berooid, geur en kleur kwijt
en wij halen levend, overlevend groen in huis.*

*'t Donkert vroeg in de avond en diep in de nacht
maar wij maken licht, primitief en eigenhandig.
De aarde vruchteloos maar de tafel rijk gedekt.*

*En voor een kind zo onmachtig als wat
gaat de wereld massaal door en op de knieën.*

Dit uitzonderlijke, tegendraadse, 'onnatuurlijke' doen en laten van mensen is geen spelletje. Het heeft - benadrukken dichters en denkers juist nú - diepe wortels, een onvervalste bron.

Het is mensen ingegrift, hen meegegeven om de natuur te overstijgen, haar wet en maat te boven en de grenzen van de tijd te buiten te gaan. Dit specifieke eigene van mensen komt boven en spreekt in al dat toch vreemde doen waartoe zij zich tegen en met Kerstmis laten verleiden. Mensen hebben een hang naar niet-eindig, naar niet-sterfelijk, - naar dat wat 'goddelijk' heet. In onze tijd, begin éérentwintigste eeuw, hoeft dit niet langer verzwegen te worden en wie er mee bezig is hoeft geen naïeve primitief te zijn.

*Ik voel me deel van een groter geheel, iets wat in ons omgaat en tegelijk boven ons uitstijgt . . .
Ik zou willen dat mensen hier meer voor open stonden, want ik denk dat daarin wel eens de redding van onze wereld kan liggen.*
(Ernst Jansz, bioloog en ex-lid Doe Maar, 2005)

*Heimwee,
het eeuwige verlangen van de mens
zich opgenomen te weten, geborgen,
thuis in zichzelf en in het grote geheel,
waarvan hij deel uitmaakt . . .*

*Ik denk wel eens, dat het kleine heimwee -
het verlangen naar vertrouwde en
geliefde mensen, plaatsen en gebaren -
ons slechts gegeven is vanuit het grote heimwee
en om dit grote heimwee in ons
wakker te maken, wakker te houden...*
(Hein Stufkens)

Mensen zijn kwetsbaar en breekbaar, maar diep en vast heeft de hoop zich in hen genesteld - het vertrouwen dat ze, zoals 'n kind bij moeder, geborgen zijn in 't leven en dat ze bij en ondanks alles door iets, door iemand gedragen worden. Dit 'kinderlijk' vertrouwen is de wereld lichtend voorgeleefd door Jezus van Nazaret die vandaag als een kind, als een en al hoop en belofte, wordt herdacht en gevierd.

*Het Leven geloven en volkomen vertrouwen,
zich in Gods schepping thuis voelen,
mensen nabij en grenzeloos trouw zijn
- kwetsbaar en misdeeld 't allermeeest -
koste wat kost . . .
Dit is hij en dit is zijn Christendom -
niet verdund en onvervalst.*

Zalig Kerstmis.

Gaat u staan

A.: Op wacht bij him schapen *t.: H. Beex*
maken mensen zorgen *m.: H. de Croon*
wat brengt ons de morgen
aan nieuwe zorg.
Zie dan naar boven
laat Uw hart geloven.
Wij wachten met gebeden (3x)
op onze God.

Een teken een wonder
kleine vlam van leven
een kind ons gegeven
in Bethlehem.
Dauw uit den hoge
ligt nog in zijn ogen.
Wij wachten met gebeden (3x)
op onze God.

ONDERBREKING.

Brood en Beker
Collecte
Instrumentaal

LIED.

BROOD EN BEKER.

Laat je niet verblinden
door dwaallicht, schone schijn;
niet overschreeuwen
door halve waarheid, holle frazen.

Laat je niet vullen
met maaksels van eigen makelij;
niet verlammen
door wat je hebt, wat je wilt.

Want oneindig veel hoger
reikt je heimwee;
oneindig veel verder je horizon.

Breek samen het brood;
deel met elkaar de beker zoet en zuur

GEDACHTENIS.

Denk aan die tobben, ziek zijn,
in 't ongewisse verkeren.
Wie blijft 't bespaard?

Denk aan die zorgzaam waken.
Wie wordt niet gevraagd?

Bidt voor die ons zijn voorgegaan.
Met eerbied noemen wij bij hun naam:

Bidt voor die achterblijven.
En wie van ons mist vanavond niemand?

Korte stilte

A.: Vanwaar zijt Gij gekomen (1c.)

t.: H. Oosterhuis

m.: J. Vermulst

*De zon brengt warm de dag aan het licht,
hult de avond in schemer;
maan en sterren blinken in de nacht,
verbleken bij het gloren van de ochtend.*

*Bergen rijzen tot boven de wolken;
bomen wortelen diep,
reiken wuivend hemelhoog;
zeeën golven tot voorbij de einder.*

*Vogels zingen het licht tegemoet,
groeten het donker en zwijgen;
bloemen bloeien veelkleurig fier,
buigen het hoofd mettertijd.*

*Het ontroert wie ziet en hoort,
spréékt en raakt ons -
verwant als we zijn aan de aarde
en verweven met U, van Wie zij spreekt.*

A.: Vanwaar zijt Gij gekomen (1c.)

*Mensen komen en gaan
beleven lief en leed;
genieten geluk en
krijgen het zwaar te verduren.*

*Ze werken en doen
zo goed ze kunnen, zolang het gaat.
Ze zoeken elkaar, willen vrede,
sprekende stilte, gemoedelijke rust.*

*Van woestijn maken ze akker,
herbouwen op ruïnes hun stad.
En hoe ook getroffen lamgeslagen,
ze staan weer op en vervolgen hun weg.*

*Mensen zichzelf een wonder:
hoe zij zoeken en reiken naar U,
vanwaar ze zijn, waarvoor ze doen
en naar Wie onderweg.*

A.: Vanwaar zijt Gij gekomen (1c.)

*Één kwam er in de wereld
die de hemel op aarde zag:
een zee van recht en gerechtigheid, -*

*die niet deed dan goed;
van geweld niet wilde weten,
omzag naar zwak en gekwetst -*

*door waan en waas
een spoor van licht trok
de einder voorbij -*

*één die tegen schijn en ongeloof in
trouw en onbevangen leefde
in het volste vertrouwen.*

*In Hem herkennen wij
onze ware aard; zien wij U,
de Eeuwige in de tijd.*

Kort orgel

*Hij heeft zijn testament gemaakt,
brood genomen en gedeeld:*

*brood, het leven gegeven
met al zijn zoet en zuur;
brood, ons kwetsbaar broos bestaan
dat eens zal zijn geheeld.*

*Hij heeft zijn visioen en leven
aan die bleven in handen gegeven;
de beker, tot de bodem toe gedronken,
overgedragen aan die na hem komen
tot wat wij hopen zal zijn vervuld.*

Kort orgel

*Zo'n vertrouwen is
in geen graf of dood te vangen -
brengt alles aan het licht
en in liefde tot voltooiing,
laat de aarde glanzen van U
de Eeuwige, God en Goed.*

Bid dan zoals hij gebeden heeft

ONZEVADER

COMMUNIE.

Brood en
leven delen.

*Deel brood en beker.
Deel met Hem het leven
waarin wij één zijn en
waarvan God het hart is.*

ONDER DE UITREIKING.

Lied.

VERSTILLEN.

Andante J.S. Bach
Harp

GEBEDEN.

Lied en
woord

A.: De vreugde voerd' ons; 1c.

t.: Sytze de Vries
m.: Willem Vogel

*Een boom om z'n groen
in huis gehaald en opgesierd . . .
Voorzichtig met de aarde
uit wie wij geboren,
de lucht die we ademen,
het water dat we drinken.
Het leven eerbiedigen en
tevreden met voldoende.
Zalig Kerstmis.*

A.: De vreugde voerd' ons; 1c.

*Een schamele stal
in huis een ereplaats gegeven . . .
Denken aan mensen
die opgejaagd of schuw
zwerven door het veld,
dag en nacht dolen op straat.
Iedereen de ruimte geven,
iedereen onderdak bieden.
Zalig Kerstmis.*

A.: De vreugde voerd' ons; 1c.

*Een kind onmachtig
in een kribbe gelegd . . .
Begaan met mensen
die worden gemeden
aan de kant zijn gezet
stilletjes vereenzamen;
mensen die, alleen gelaten,
zich geen raad weten.
Zalig Kerstmis.*

A.: De vreugde voerd' ons; 1c.

ZEGENWENS

Gun uzelf en elkaar
de zaligheid van deze dagen.

Zalig Kerstmis en
zij gezegend in de naam van
Vader, Zoon en Geest.

AMEN.

INSTRUMENTAAL